Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

31 май 2018 година*

„Преюдициално запитване — Регламент (ЕС) № 604/2013 — Определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молба за международна закрила, подадена в държава членка от гражданин на трета държава — Процедури за поемане на отговорност и за обратно приемане — Член 26, параграф 1 — Приемане и съобщаване на решението за прехвърляне, преди замолената държава членка да се е съгласила да изпълни искането за обратно приемане“

По дело C-647/16

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Tribunal administratif de Lille (Административен съд Лил, Франция) с акт от 1 декември 2016 г., постъпил в Съда на 15 декември 2016 г., в рамките на производство по дело

Adil Hassan

срещу

Préfet du Pas-de-Calais,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: M. Ilešič (докладчик), председател на състава, A. Rosas, C. Toader, A. Prechal и E. Jarašiūnas, съдии,

генерален адвокат: P. Mengozzi,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за френското правителство, от D. Colas, E. de Moustier и E. Armoet, в качеството на представители,

– за унгарското правителство, от M. Z. Fehér, в качеството на представител,

– за Европейската комисия, от M. Condou-Durande, в качеството на представител,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 20 декември 2017 г.,

* Език на производството: френски.

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 26, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31, наричан по-нататък „Регламент „Дъблин III“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Adil Hassan, иракски гражданин, и Préfet du Pas-de-Calais (префект на Па дьо Кале, Франция) относно законосъобразността на решението, с което последният разпорежда прехвърлянето на г-н Hassan в Германия.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент (ЕС) № 603/2013

3 Съгласно съображение 4 от Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ L 180, 2013 г., стр. 1):

„С оглед прилагането на Регламент [„Дъблин III“] е необходимо да се установи самоличността на лицата, подали молба за международна закрила, и на лицата, които са задържани за неправомерно преминаване на външните граници на Съюза. С цел ефективното прилагане на Регламент [„Дъблин III“], и по-специално на член 18, параграф 1, букви б) и г) от него, е желателно също така всяка държава членка да може да провери дали даден гражданин на трета държава или лице без гражданство, което се намира незаконно на нейна територия, е подало молба за получаване на международна закрила в друга държава членка“.

4 Член 1, параграф 1 от Регламент № 603/2013 предвижда:

„Създава се система, която се нарича „Евродак“, чиято цел е да допринесе за определянето на държавата членка, която по силата на Регламент [„Дъблин III“] е компетентна за разглеждане на молба за международна закрила, която е подадена в дадена държава членка от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, и да улесни в други отношения прилагането на Регламент [„Дъблин III“] при предвидените в настоящия регламент условия“.

5 Член 9, параграф 1 от Регламент № 603/2013 гласи:

„Всяка държава членка незабавно снема отпечатъци от всички пръсти на всяко лице на възраст минимум 14 години, подало молба за международна закрила, и във възможно най-кратък срок и не по-късно от 72 часа след подаването на неговата молба за международна закрила, определена в член 20, параграф 2 от Регламент [„Дъблин III“], ги предава на централната система […]“.

Регламент „Дъблин III“

6 Съображения 4, 5, 9 и 19 от Регламент „Дъблин III“ гласят:

„(4) В заключенията [на Европейския съвет, направени по време на специалната му среща в] Тампере [на 15 и 16 октомври 1999 г.,] също така се посочва, че [общата европейска система за убежище] следва да включва в краткосрочен план ясен и работещ метод за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище.

(5) Един подобен метод трябва да се основава на обективни, справедливи критерии както за държавите членки, така и за заинтересованите лица. По-специално, той трябва да даде възможност бързо да се определи компетентната държава членка, така че да се гарантира ефективен достъп до процедурите за предоставяне на международна закрила, без да се компрометира целта за бърза обработка на молбите за международна закрила.

[…]

(9) С оглед на резултатите от направената оценка на прилагането на инструментите от първата фаза е уместно на този етап да бъдат потвърдени принципите, залегнали в Регламент [(ЕО) № 343/2003 на Съвета от 18 февруари 2003 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държава членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 50, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 56), като едновременно с това въз основа на натрупания опит бъдат предприети необходимите подобрения за повишаването на ефективността на системата от Дъблин и предоставената в рамките на тази система защита на кандидатите. […]

[…]

(19) За да се гарантира ефективната защита на правата на засегнатите лица, следва да бъдат установени законови гаранции и право на ефективна правна защита по отношение на решения, засягащи прехвърляния в компетентната държава членка, по-специално в съответствие с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз. За да се гарантира спазването на международното право, ефективната правна защита следва да включва както разглеждането на прилагането на настоящия регламент, така и на законовата и фактическа ситуация в държавата членка, в която е прехвърлен кандидатът“.

7 Член 3 от Регламент „Дъблин III“ е озаглавен „Достъп до процедурата за разглеждане на молба за международна закрила“ и параграф 1 от него предвижда:

„Държавите членки разглеждат всяка молба за международна закрила на гражданин на трета държава или на лице без гражданство, който подава молба на територията на която и да било от тях, включително на границата или в транзитните зони. Молбите се разглеждат от една-единствена държава членка, а именно от онази, за която критериите, предвидени в глава III, сочат, че е компетентна за това“.

8 Член 5 от посочения регламент предвижда:

„1. С цел да улесни процеса на определянето на компетентната държава членка, определящата държава членка провежда индивидуално интервю с кандидата. […]

2. Индивидуалното интервю може да не бъде проведено, ако:

[…]

б) след като е получил информацията, посочена в член 4, кандидатът вече е предоставил по друг начин информацията, необходима за определяне на компетентната държава членка. Държавата членка, която не провежда интервюто, дава на кандидата възможност да представи всякаква допълнителна информация, която е от значение за правилното определяне на компетентната държава членка, преди да бъде взето решение за прехвърляне на кандидата в компетентната държава членка съгласно член 26, параграф 1.

3. Индивидуалното интервю се провежда своевременно и при всички случаи преди вземането на решение за прехвърляне на кандидата в компетентната държава членка съгласно член 26, параграф 1.

[…]“.

9 Член 18 от същия регламент е озаглавен „Задължения на компетентната държава членка“ и параграф 1 от него гласи:

„Компетентната държава членка по смисъла на настоящия регламент[…] е длъжна:

а) да поеме, при условията, предвидени в членове 21, 22 и 29, отговорността за кандидат, който е подал молба в друга държава членка;

б) да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, кандидат, чиято молба е в процес на разглеждане и който е подал молба в друга държава членка или който се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване;

в) да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, гражданин на трета държава или лице без гражданство, което е оттеглило молбата си в процес на разглеждане и е подало молба в друга държава членка или което се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване;

г) да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, гражданин на трета държава или лице без гражданство, чиято молба е била отхвърлена и който е подал молба в друга държава членка или който се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване“.

10 Съгласно член 19 от Регламент „Дъблин III“:

„1. Ако държава членка издаде документ за пребиваване на кандидат, задълженията по член 18, параграф 1 преминават към тази държава членка.

2. Задълженията по член 18, параграф 1 се прекратяват, ако компетентната държава членка, от която е поискано да поеме отговорност за кандидата или за друго лице или да го приеме обратно, както е посочено в член 18, параграф 1, буква в) или г), е в състояние да установи, че

въпросното лице е напуснало територията на държавите членки за най-малко три месеца, освен ако въпросното лице притежава валиден документ за пребиваване, издаден от компетентната държава членка.

[…]

3. Задълженията, определени в член 18, параграф 1, букви в) и г)[,] се прекратяват, когато компетентната държава членка, когато от нея е поискано да приеме обратно кандидат или друго лице, посочено в член 18, параграф 1, буква в) или г), е в състояние да установи, че въпросното лице е напуснало територията на държавите членки в изпълнение на решение за връщане или заповед за извеждане, издадено след оттеглянето или отхвърлянето на молбата.

[…]“.

11 Съгласно член 21, параграф 1, първа алинея от този регламент:

„Когато държава членка, пред която е била подадена молба за международна закрила, счита, че друга държава членка е компетентна за разглеждането на молбите, тя може възможно най-бързо и при всички случаи в тримесечен срок от датата, на която молбата е бил[а] подадена по смисъла на член 20, параграф 2, да поиска от другата държава членка да поеме отговорността за кандидата“.

12 Член 22 от посочения регламент предвижда:

„1. Замолената държава членка извършва необходимата проверка и се произнася по искането за поемане на отговорността за кандидат в двумесечен срок от получаване на искането.

[…]

7. Бездействието в рамките на двумесечния срок по параграф 1 и едномесечния[…] срок по параграф 6 е равностойно на приемане на искането, което поражда задължението за поемане на отговорността за лицето, включително задължението да осигури подходяща организация на пристигането му“.

13 Съгласно член 24 от същия регламент:

„1. Когато държава членка, на чиято територия лице от посочените в член 18, параграф 1, буква б), в) или г) пребивава без документ за пребиваване, и в която не е била подавана нова молба за международна закрила, счита въпросната друга държава членка за компетентна в съответствие с член 20, параграф 5 и член 18, параграф 1, буква б), в) или г), тя може да отправи искане към въпросната друга държава членка да приеме обратно това лице.

2. Чрез дерогация от член 6, параграф 2 от Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни [(ОВ L 348, 2008 г., стр. 98)], ако държавата членка, на чиято територия дадено лице пребивава без документ за пребиваване, реши да проведе търсене в системата Евродак […], искането за обратно приемане на лице от посочените в член 18, параграф 1, буква б) или в) от настоящия регламент или на лице, посочено в член 18, параграф 1, буква г) от същия регламент, и чиято молба за международна закрила не е била отхвърлена с окончателно решение, се прави възможно най-бързо, но във всички случаи до два месеца след получаването на положителния резултат от Евродак […]

[…]

5. Искането за обратно приемане на лице от посочените в член 18, параграф 1, буква б), в) или г)[…] се прави чрез стандартен формуляр и е придружено от преки или косвени доказателства, описани в двата списъка, посочени в член 22, параграф 3, и/или съответни реквизити от декларацията на лицето, които позволяват на органите на замолената държава членка да проверят дали тя е компетентна въз основа на критериите, установени в настоящия регламент.

[…]“.

14 Член 25 от Регламент „Дъблин III“ предвижда:

„1. Замолената държава членка е длъжна да направи необходимите проверки и да оповести решението си относно искането за обратно приемане на засегнатото лице възможно най-бързо и във всеки случай не по-късно от един месец от датата, на която е получено искането. Когато искането се основава на данни, получени от системата Евродак, този срок се намалява на две седмици.

2. При бездействие в рамките на едномесечния или двуседмичния срок по параграф 1 искането се счита за прието, което поражда задължението да се поеме обратно отговорността за въпросното лице включително за подходяща организация на пристигането му“.

15 Член 26 от този регламент е озаглавен „Уведомление за решение за прехвърляне“ и гласи:

„1. Когато замолената държава членка се съгласи да поеме отговорността или да приеме обратно кандидат или друго лице от посочените в член 18, параграф 1, буква в) или г), молещата държава членка[…] уведомява засегнатото лице за решението да го прехвърли в компетентната държава членка и, където това е необходимо, че тя няма да разглежда неговата молба за международна закрила. […]

2. Решението по параграф 1 съдържа също информация относно съществуващите средства за правна защита, включително относно правото да се изисква суспензивно действие, където е приложимо, и за сроковете за използването на подобни средства за правна защита и относно срока за осъществяване на прехвърлянето, като при нужда съдържа информация за това къде и на коя дата съответното лице трябва да се яви, ако това лице пътува до компетентната държава членка със собствени средства.

[…]“.

16 Член 27 от посочения регламент е озаглавен „Правна защита“ и гласи следното:

„1. Кандидатът или друго лице, посочено в член 18, параграф 1, буква в) или г), имат право на ефективна правна защита под формата на право на обжалване или на преразглеждане пред съд или правораздавателен орган на решението за прехвърляне по отношение на неговите правни и фактически основания.

2. Държавите членки осигуряват приемлив срок, в рамките на който засегнатото лице може да упражни правото на ефективна правна защита съгласно параграф 1.

3. За целите на обжалването или преразглеждането на решението за прехвърляне, държавите членки предвиждат в националното си право, че:

а) жалбата или искането за преразглеждане предоставя на засегнатото лице правото да остане във въпросната държава членка до произнасянето по жалбата или искането за преразглеждане; или

б) прехвърлянето спира автоматично, като това спиране изтича след определен разумен срок, през който съд или правораздавателен орган след задълбочено и изчерпателно разглеждане на молбата за спиране е взел решение дали да постанови суспензивно действие на дадена жалба или искане за преразглеждане; или

в) на засегнатото лице се предоставя възможност да подаде молба в разумен срок до съд или правораздавателен орган за спиране на изпълнението на решение за прехвърляне до произнасянето по неговата жалба или искане за преразглеждане. Държавите членки гарантират, че съществува ефективна правна защита, като спират прехвърлянето до вземането на решение по първата молба за спиране. […]

4. Държавите членки могат да предвидят, че компетентните органи могат да решат служебно да спрат изпълнението на решение за прехвърляне до произнасянето по жалбата или искането за преразглеждане.

[…]“.

17 Член 28 от същия регламент е озаглавен „Задържане“ и гласи:

„1. Държавите членки не могат да задържат дадено лице единствено поради това, че спрямо него се провежда процедурата, установена с настоящия регламент.

2. Когато е налице значителен риск от укриване, държавите членки могат да задържат съответните лица, за да осигурят изпълнението на процедурите за прехвърляне в съответствие с настоящия регламент, на основата на индивидуална оценка и само доколкото задържането е пропорционално и при условие че не е възможно ефективно прилагане на други алтернативни принудителни мерки.

3. Задържането е за възможно най-кратък срок и не надвишава времето, което с основание може да се смята за необходимо за надлежното извършване на необходимите административни процедури до осъществяването на прехвърлянето съгласно настоящия регламент.

Когато дадено лице е задържано съгласно настоящия член, срокът за подаване на искане за поемане на отговорност или за обратно приемане не надвишава един месец от подаването на молбата. Държавата членка, провеждаща процедурата в съответствие с настоящия регламент, в такива случаи изисква спешен отговор. Този отговор се дава в срок от две седмици от получаване на искането. Липсата на отговор в рамките на срока от две седмици се счита за приемане на искането и поражда задължението за поемане на отговорност за лицето или за обратното му приемане, включително задължението за подходяща организация на пристигането му.

[…]“.

18 Член 29, параграфи 1 и 2 от Регламент „Дъблин III“ предвижда:

„1. Предаването на кандидата или на друго лице, посочено в член 18, параграф 1, буква в) или г)[,] от молещата държавата членка на компетентната държава членка се осъществява в съответствие с националното право на молещата държава членка след съгласуване между заинтересованите държави членки, веднага щом това бъде практически възможно и най-късно в шестмесечен срок от приемането на искането от друга държава членка да поеме отговорността или да приеме обратно въпросното лице или на крайното решение по обжалване или по преразглеждане в случай на суспензивно действие в съответствие с член 27, параграф 3.

[…]

2. Ако прехвърлянето не е извършено в шестмесечния срок, компетентната държава членка се освобождава от своите задължения за поемане на отговорност или приемане обратно на засегнатото лице и в такъв случай отговорността се прехвърля върху молещата държава членка. Този срок може да бъде удължен най-много до една година, ако прехвърлянето не е могло да бъде извършено поради това че засегнатото лице е задържано в учреждение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода[,] или най-много до осемнадесет месеца, ако засегнатото лице се укрие“.

Регламент (ЕО) № 1560/2003

19 Член 4 от Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията от 2 септември 2003 година за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 222, 2003 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 140, наричан по-нататък „Регламентът за изпълнение“), е озаглавен „Обработка на искане за обратно приемане“ и предвижда:

„Когато едно искане за обратно приемане на търсещия убежище се основава на данните, предоставени от централното звено „Евродак“ и проверени от молещата държава членка […], замолената държава членка признава своята компетентност, освен ако проведената проверка покаже, че нейната компетентност е отпаднала по силата на разпоредбите на член [20, параграф 5, втора алинея или на член 19, параграфи 1, 2 или 3 от Регламент „Дъблин III“]. Позоваване на отпадането на задълженията по силата на тези разпоредби може да има само на основата на веществени доказателства или подробни и подлежащи на проверка изявления на търсещия убежище“.

20 Член 6 от Регламента за изпълнение е озаглавен „Положителен отговор“ и гласи:

„Когато замолената държава членка признава своята компетентност, в отговора се упоменава това обстоятелство, като се уточнява съответната разпоредба на [Регламент „Дъблин III“], която е послужила за основа, и се съдържат полезни данни за последващата организация на прехвърлянето, като например координатите на службата или на лицето за контакт“.

Френското право

21 Съгласно член L. 512-1, параграф III, първа алинея от Code de l’entrée et du séjour des étrangers et du droit d’asile (Кодекс за влизането и пребиваването на чужденците и за правото на убежище, наричан по-нататък „Ceseda“), в редакцията му, в сила към момента на настъпване на фактите по главното производство:

„Когато чужденец е задържан съгласно член L. 551-1, в срок от четиридесет и осем часа от уведомяването за тях той може да поиска от председателя на административния съд да отмени евентуално постановените разпореждане чужденецът да напусне територията на Франция, отказ да му се предостави срок за доброволно напускане, решение за определяне на страната по местоназначение и забрана чужденецът да се връща на територията на Франция или да се придвижва на тази територия, когато те са съобщени заедно с решението за задържане. […]“.

22 Член L. 551-1, първа алинея от този кодекс гласи следното:

„В случаите по член L. 561-2, параграф I, точки 1°—7° чужденец, който не представя ефективни гаранции за предотвратяване на опасността по член L. 511—1, параграф II, точка 3°, може да бъде задържан от административния орган […] за период от четиридесет и осем часа“.

23 Член L. 561-2, параграф I от посочения кодекс предвижда:

„Административният орган може да вземе решение за поставяне под домашен арест на чужденец, който не може да напусне незабавно територията на страната, но има основание да се приеме, че ще бъде изведен от нея, когато чужденецът:

1° трябва да бъде предаден на компетентните органи на държава — членка на Европейския съюз, […] или за него е прието решение за прехвърляне съгласно член L. 742—3;

[…]

7° с решение е поставен под домашен арест съгласно точки 1°—6° от този член или му е наложена административна мярка задържане […] и не е изпълнил наложената му мярка за напускане на територията или я е изпълнил, но се е върнал във Франция, макар мярката все още да е в сила.

[…]“.

24 Член L. 742-1 се намира в глава II от Ceseda, озаглавена „Процедура за определяне на държавата, компетентна да разгледа молбата за убежище“, която от своя страна се намира в книга VII от този кодекс, озаглавена „Право на убежище“; член L. 742-1, първа алинея предвижда:

„Когато административният орган счита, че друга държава, към която той смята да се обърне, е компетентна да разгледа молбата за убежище, чужденецът има право да остане на територията на страната до края на процедурата по определяне на държавата, компетентна да разгледа молбата му, и при необходимост — до ефективното му прехвърляне в тази държава. […]“.

25 Член L. 742-3 от посочения кодекс гласи:

„Без да се засяга член L. 742-1, втора алинея, чужденецът, за разглеждането на чиято молба за убежище е компетентна друга държава, може да бъде прехвърлен в компетентната да разгледа молбата държава.

Административният орган взема решение за прехвърляне с мотивиран писмен акт.

Този акт се съобщава на заинтересованото лице. В него се посочват способите и сроковете за обжалване, както и правото на лицето да уведоми или да поиска да бъдат уведомени съответната консулска служба, правен съветник или друго лице по негов избор. […]“.

26 Член L. 742-4, параграф I от Ceseda предвижда:

„Чужденецът, за когото е прието решение за прехвърляне по член L. 742-3, може в срок от петнадесет дни, считано от съобщаването на решението, да поиска отмяната му от председателя на административния съд.

Председателят или съдията, когото той е определил за тази цел […], се произнася в срок от петнадесет дни, считано от датата на сезиране.

[…]“.

27 Съгласно член L. 742-5 от същия кодекс:

„Членове L. 551-1 и L. 561-2 се прилагат за чужденеца, за когото е прието решение за прехвърляне, от момента на съобщаване на това решение.

Решението за прехвърляне не може да бъде изпълнено служебно нито преди изтичането на срок от петнадесет дни или срок от четиридесет и осем часа, ако с решението за прехвърляне е съобщено и решение за задържане по член L. 551-1 или за поставяне под домашен арест съгласно член L. 561-2, нито преди да се е произнесъл административният съд, в случай че е бил сезиран“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

28 На 26 ноември 2016 г. в зоната за ограничен достъп на терминала на пристанището в Кале (Франция) служители на въздушната и гранична полиция на Па дьо Кале (Франция) извършват проверка на г-н Adil Hassan. При извършена от посочените органи справка в базата данни Евродак се установява, че на 7 ноември и 14 декември 2015 г. германските власти са снели отпечатъците на г-н Hassan, който в този момент е поискал международна закрила в Германия; той обаче не е поискал такава закрила във Франция.

29 В същия ден, в който е извършена проверката и е направена справка в базата данни Евродак, префектът на Па дьо Кале сезира германските органи с искане да приемат обратно г-н Hassan, като решава едновременно с това да прехвърли последния в Германия и да му наложи административна мярка задържане. Това решение е съобщено на г-н Hassan още на същия ден.

30 Г-н Hassan оспорва административната мярка задържане пред Juge des libertés et de la détention du tribunal de grande instance de Lille (съдия по мерките за неотклонение към Окръжен съд Лил, Франция) на основание член L. 512-1, параграф III от Ceseda. С решение от 29 ноември 2016 г. този съдия отменя мярката по задържане.

31 Освен това г-н Hassan подава пред Tribunal administratif de Lille (Административен съд Лил, Франция) жалба със суспензивно действие срещу решението от 26 ноември 2016 г., доколкото с него се разпорежда прехвърлянето му в Германия.

32 В тази жалба г-н Hassan твърди по-специално че с обжалваното решение се нарушава член 26 от Регламент „Дъблин III“, тъй като то е прието и му е съобщено, преди замолената държава членка, в случая Федерална република Германия, да е отговорила изрично или имплицитно на молбата на френските органи във връзка с неговото обратно приемане.

33 От своя страна префектът на Па дьо Кале поддържа, че нито член 26, нито разпоредбите от националното право са пречка за това веднага след задържането той да приеме решение за прехвърляне и да го съобщи на заинтересованото лице, което може в това отношение да упражни предвидените в член 27 от Регламент „Дъблин III“ способи за правна защита. С оглед на задържането на г-н Hassan, съгласно националното право той дори бил длъжен първо да приеме решение за прехвърляне, без да изчака отговора на замолената държава членка. При всички положения заинтересованото лице не можело да бъде прехвърлено, преди замолената държава членка да се съгласи да го приеме обратно.

34 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва, че префектът на Па дьо Кале не е бил длъжен да вземе решение за прехвърляне с оглед на задържането на г-н Hassan, тъй като такова задържане е предвидено в член 28 от Регламент „Дъблин III“, който е пряко приложим.

Тя признава обаче, че националното право, на което префектът е основал решението за прехвърляне, не забранява заедно с това решение да бъде прието и решение за задържане. Поради това тя иска да се установи дали подобна административна практика е съвместима с член 26 от Регламент „Дъблин III“.

35 Запитващата юрисдикция подчертава, че практиката на националните съдилища по този въпрос е противоречива, и пояснява, че според някои административни съдилища решението за прехвърляне може да бъде взето и съобщено на съответното лице, преди да е получен отговорът на замолената държава членка, а други приемат, че молещата държава членка трябва да изчака изхода от процедурата по определяне на компетентната държава членка, уредена в членове 20—25 от Регламент „Дъблин III“, преди да приеме и съобщи подобно решение.

36 От своя страна запитващата юрисдикция смята, че в подкрепа на второто схващане е както буквалното тълкуване на текста на член 26 от Регламент „Дъблин III“ на различните езици, така и телеологичното тълкуване на тази разпоредба и на разпоредбите, в чийто контекст тя попада, както потвърждават впрочем и подготвителните дейности по приемането на Регламент „Дъблин III“.

37 Тя уточнява обаче, че приемането и съобщаването на решението за прехвърляне, преди да е получен отговорът на замолената държава членка, не възпрепятства съответното лице надлежно да оспори това решение пред компетентния съд, като подаде жалба със суспензивно действие съгласно член 27 от Регламент „Дъблин III“. Ако се окаже, че с оглед на установените в посочения регламент критерии замолената държава членка не е компетентна, то решението за прехвърляне може да бъде отменено.

38 При това положение Tribunal administratif de Lille (Административен съд Лил) решава да спре производството и да постави на Съда следния въпрос:

„Пречка ли са разпоредбите на член 26 от Регламент [„Дъблин III“] за това компетентните органи на държавата членка — която след прилагане на установените в [този р]егламент[…] критерии е приела за компетентна друга държава членка и е отправила до нея искане за поемане на отговорност или за обратно приемане на гражданин на трета държава или на апатрид, подал молба за международна закрила, по която все още няма окончателно произнасяне, или на друго лице, посочено в член 18, параграф 1, буква в) или г) от [същия регламент] — да приемат решение за прехвърляне и да го съобщят на заинтересованото лице, преди замолената държава членка да се е съгласила да поеме отговорност за това лице или да го приеме обратно?“.

По преюдициалния въпрос

39 С преюдициалния въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държавата членка, която е приела друга държава членка за компетентна да разгледа молба за международна закрила съгласно установените в този регламент критерии и е отправила до нея искане за поемане на отговорност или за обратно приемане на лице по член 18, параграф 1 от посочения регламент, да приеме решение за прехвърляне и да го съобщи на лицето, преди замолената държава членка да се е съгласила изрично или имплицитно да изпълни това искане.

40 Съгласно постоянната практика на Съда, за да се тълкува разпоредба от правото на Съюза, трябва да се вземат предвид нейният текст и генезис, както и контекстът ѝ и целите, преследвани от правната уредба, от която тя е част (вж. в този смисъл решения от 20 декември 2017 г., Acacia и D’Amato, C-397/16 и C-435/16, EU:C:2017:992, т. 31 и от 17 април 2018 г., Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, т. 44 и цитираната съдебна практика).

41 Що се отнася, най-напред, до текста на член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, съгласно тази разпоредба, когато замолената държава членка се съгласи да поеме отговорността или да приеме обратно кандидат или друго лице по член 18, параграф 1, буква в) или г) от този регламент, молещата държава членка уведомява засегнатото лице за решението да го прехвърли в компетентната държава членка и евентуално за решението да не разгледа молбата му за международна закрила.

42 Поради това от самия текст на член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ — при това, както отбелязва и генералният адвокат в точка 35 от заключението си, на почти всички езици — следва, че решението за прехвърляне може да бъде съобщено на засегнатото лице само ако и съответно след като замолената държава членка се е съгласила да изпълни искането за поемане на отговорност или за обратно приемане или евентуално след като са изтекли сроковете, в които замолената държава членка трябва да се произнесе по това искане, като съгласно член 22, параграф 7 и член 25, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ липсата на отговор е равностойна на съгласие да бъде изпълнено искането.

43 Следователно от самия текст на член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ е видно, че законодателят на Съюза е установил ясна процедурна поредност между съгласието на замолената държава членка да изпълни искането за поемане на отговорност или за обратно приемане и съобщаването на съответното лице на решението за прехвърляне.

44 Що се отнася, на следващо място, до генезиса на член 26, параграф 1, следва да се отбележи, както посочва генералният адвокат в точка 36 от заключението си, че в предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държава членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (COM/2008/0820 окончателен), което е свързано с преработването на Регламент № 343/2003 и е довело до приемането на Регламент „Дъблин III“, се упоменава необходимостта от допълнителни пояснения относно процедурата за съобщаване на решението за прехвърляне на заинтересованото лице, за да се гарантира по-ефективна правна защита на последното.

45 Както е видно от обяснителния меморандум към посоченото предложение за регламент, тези пояснения следва по-специално да се отнасят до срока, формата и съдържанието на уведомлението за решенията за прехвърляне. При все това по време на законодателната процедура в член 25, параграф 1 от предложението, понастоящем член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, който съдържа посочените пояснения, не са въведени съществени изменения в това отношение.

46 Ето защо от самия текст на член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, тълкуван с оглед на генезиса на тази разпоредба, е видно, че решението за прехвърляне може да бъде съобщено на съответното лице едва след като замолената държава членка се е съгласила изрично или имплицитно да поеме отговорността за него или да го приеме обратно (вж. в този смисъл решение от 26 юли 2017 г., A.S., C-490/16, EU:C:2017:585, т. 33).

47 Общата система на Регламент „Дъблин III“ е в подкрепа на това тълкуване.

48 В това отношение следва да се отбележи, че член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ се намира в глава VI от последния, озаглавена „Процедури за поемане на отговорност и обратно приемане“, която съдържа разпоредбите, уреждащи последователните етапи на тези процедури, както и поредица от императивни срокове, спомагащи за определянето на държавата членка, компетентна да разгледа дадена молба за международна закрила (вж. в този смисъл решение от 25 октомври 2017 г., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, т. 39 и цитираната съдебна практика).

49 Процедурите за поемане на отговорност и обратно приемане трябва задължително да се провеждат в съответствие с правилата, установени по-специално в посочената глава VI (вж. в този смисъл решение от 26 юли 2017 г., Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, т. 49 и цитираната съдебна практика).

50 Така от раздели II и III на глава VI от Регламент „Дъблин III“, отнасящи се до процедурите по исканията за поемане на отговорност и обратно приемане, е видно, че на първо място, молещата държава членка може да поиска от друга държава членка в зависимост от случая да поеме отговорност за или да приеме обратно въпросното лице в съответствие с разпоредбите съответно на член 21, параграф 1, член 23, параграф 1 и член 24, параграф 1 от посочения регламент.

51 На второ място, замолената държава членка следва съгласно член 22, параграф 1 или член 25, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, в зависимост от случая, да извърши необходимата проверка, за да определи дали е компетентна да разгледа молбата за международна закрила с оглед на критериите, изложени в глава III от посочения регламент, и съответно да се произнесе по искането за поемане на отговорност или обратно приемане в предвидените в тези разпоредби срокове.

52 Поради това замолената държава членка трябва първо да извърши посочената проверка, за да може след това да се произнесе по искането за поемане на отговорност или обратно приемане и да отговори на молещата държава членка. В това отношение положителният отговор е равнозначен на принципно съгласие за прехвърлянето на съответното лице, като по правило след даването на съгласие следва изпълнението на решението за прехвърляне в съответствие с разпоредбите на член 29 от Регламент „Дъблин III“ (вж. в този смисъл решение от 26 юли 2017 г., A.S., C-490/16, EU:C:2017:585, т. 50).

53 Ето защо, като задължава молещата държава членка да уведоми съответното лице за решението за прехвърляне, член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ — който заедно с член 27, отнасящ се до правната защита, се намира в глава VI, раздел IV („Процедурни гаранции“) от посочения регламент — цели да засили защитата на правата на съответното лице, гарантирайки, че при постигнато между държавите членки, участващи в процедурата по поемане на отговорност или обратно приемане, принципно съгласие за прехвърляне лицето е запознато с всички мотиви за това решение, така че да може евентуално да го оспори пред компетентния съд и да поиска спиране на изпълнението му.

54 Следователно общата система на Регламент „Дъблин III“ също е в подкрепа на това член 26, параграф 1 от него да се тълкува в смисъл, че решението за прехвърляне би могло да бъде съобщено на съответното лице само след като замолената държава членка се е съгласила да поеме отговорност за лицето или да го приеме обратно.

55 Същото важи и за преследваната с Регламент „Дъблин III“ цел, противно на тезата, която явно застъпва Европейската комисия.

56 В това отношение е важно от самото начало да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда Регламент „Дъблин III“ цели да установи ясен и работещ метод, основан на обективни и справедливи критерии както за държавите членки, така и за заинтересованите лица, позволяващ бързо да се определи компетентната държава членка, за да се гарантира ефективен достъп до процедурите за предоставяне на международна закрила и да не се застраши постигането на целта за бърза обработка на молбите за международна закрила, като същевременно съгласно съображение 19 от посочения регламент с последния се установява ефективна правна защита срещу решенията за прехвърляне (вж. в този смисъл решения от 7 юни 2016 г., Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, т. 42 и от 25 октомври 2017 г., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, т. 31 и 37 и цитираната съдебна практика).

57 Впрочем Съдът вече е уточнил, че законодателят на Съюза не е възнамерявал да жертва съдебната защита на търсещите международна закрила лица в полза на посоченото изискване за бърза обработка (вж. в този смисъл решения от 7 юни 2016 г., Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, т. 57 и от 13 септември 2017 г., Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, т. 65).

58 Що се отнася до ефективната съдебна защита, гарантирана по-специално в член 47 от Хартата на основните права, съгласно член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ кандидатът за международна закрила има право на ефективна правна защита под формата на право на обжалване или на преразглеждане пред съд или правораздавателен орган на решението за прехвърляне по отношение на неговите правни и фактически основания. В обхвата на контрола при такова обжалване, който не може да бъде тълкуван стеснително, трябва да попада, от една страна, преценката как е приложен този регламент, що се отнася както до прилагането на критериите по глава III от него, така и до спазването на процедурните гаранции, предвидени по-специално в глава VI от него, и от друга страна, преценка какво е правното и фактическо положение в държавата членка, в която е прехвърлян кандидатът (вж. в този смисъл решения от 26 юли 2017 г., A.S., C-490/16, EU:C:2017:585, т. 26—28, от 26 юли 2017 г., Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, т. 43, 47 и 48 и от 25 октомври 2017 г., Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, т. 36 и 37).

59 В това отношение, ако се допусне решението за прехвърляне да бъде съобщено на съответното лице, преди замолената държава членка да се е произнесла по искането за поемане на отговорност или за обратно приемане, би могло да се стигне до това съответното лице да трябва, за да оспори посоченото решение, да подаде жалба в срок, изтичащ в момента, в който замолената държава членка трябва да се произнесе, или дори, както е в случая по главното производство, преди тя да се е произнесла, тъй като съгласно член 27, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ държавите членки следва да определят срока, в който съответното лице може да упражни правото си на ефективна защита, като единственото предвидено в тази разпоредба задължение е срокът да бъде приемлив.

60 При това положение съответното лице би било евентуално принудено — превантивно, дори преди замолената държава членка да се е произнесла по искането да поеме отговорност за него или да го приеме обратно — да обжалва или да иска преразглеждане на решението за прехвърляне на основание член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“. Впрочем Съдът вече е постановил, че по принцип жалба или искане за преразглеждане може да бъде подадена или подадено само когато замолената държава членка се е съгласила да изпълни искането (вж. по аналогия решение от 26 юли 2017 г., Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, т. 60).

61 Освен това, както отбелязва генералният адвокат в точки 46—48 от заключението си, възможно е да бъде ограничен обхватът на правото на ефективна правна защита, уредено в член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, тъй като решението за прехвърляне, взето и съобщено на съответното лице, преди замолената държава членка да се е произнесла по искането за поемане на отговорност или за обратно приемане, би се основавало единствено на преките и косвените доказателства, събрани от молещата държава членка, а не на такива от замолената държава членка, като например удостоверяващи датата, на която тя се е произнесла по искането за поемане на отговорност или за обратно приемане, или мотивите, поради които тя се е съгласила да изпълни искането, когато съгласието ѝ е изрично.

62 Следва да се подчертае обаче, както отбелязва и генералният адвокат в точка 48 от заключението си, че такива доказателства от замолената държава членка са особено важни в производствата по обжалване или преразглеждане на решенията за прехвърляне, приети в процедура за поемане на отговорност, тъй като замолената държава членка е длъжна обстойно да провери дали е компетентна с оглед на предвидените в Регламент „Дъблин III“ критерии и да вземе предвид и данни, които не е задължително да са известни на молещата държава членка (вж. в този смисъл решение от 7 юни 2016 г., Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, т. 43).

63 Следва да се припомни също така, че дори в случай на положителен резултат при справка в базата данни Евродак замолената държава членка може да се наложи да откаже да изпълни искането за поемане на отговорност или обратно приемане, по-специално когато смята, че вече не е компетентна съгласно член 19 или член 20, параграф 5, втора алинея от Регламент „Дъблин III“, както се потвърждава и в член 4 от Регламента за изпълнение, като търсещият международна закрила трябва да може при обжалване да се позове на това обстоятелство (вж. в това отношение решение от 7 юни 2016 г., Karim, C-155/15, EU:C:2016:410, т. 26 и 27).

64 Освен това, що се отнася до посоченото в точка 33 от настоящото решение обстоятелство, а именно че в положение като разглежданото в главното производство изпълнението на решението за прехвърляне се спира, докато не се произнесе замолената държава членка, достатъчно е да се отбележи, че в Регламент „Дъблин III“ няма разпоредба, предвиждаща подобно спиране. Всъщност правилата в член 27, параграфи 3 и 4 от този регламент във връзка със суспензивното действие на жалбите се отнасят до възможността решението за прехвърляне да бъде спряно от момента на подаване на жалбата или искането за преразглеждане най-късно до изхода от производството по тях, без подаването им да предполага задължително спиране на изпълнението на решението за прехвърляне (вж. в този смисъл решения от 13 септември 2017 г., Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, т. 64 и 68 и от 25 януари 2018 г., Hasan, C-360/16, EU:C:2018:35, т. 38).

65 Следователно, ако се допусне подобно решение да бъде съобщено по смисъла на член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, преди да се е произнесла замолената държава членка, в правните системи, които, за разлика от разглежданата в главното производство, не предвиждат спиране на изпълнението на такова решение преди посоченото произнасяне, ще възникне опасност съответното лице да бъде прехвърлено в замолената държава членка, преди тя да е изразила принципно съгласие за това.

66 Освен това, доколкото Регламент „Дъблин III“ има за цел, както бе припомнено в точка 56 от настоящото решение, да установи ясен и работещ метод за определяне на държавата членка, компетентна да разгледа молбата за убежище, не може да се допусне член 26, параграф 1 от посочения регламент, с който законодателят цели да засили защитата на правата на съответното лице, да се тълкува по различен начин в зависимост от правната уредба на държавите членки, участващи в процедурата за определяне на компетентната държава членка.

67 По същата логика, що се отнася до факта, че френското право не позволява на съответното лице да бъде наложена административна мярка задържане, преди то да е уведомено за решението за прехвърляне, подобно затруднение, което, както потвърждава запитващата юрисдикция, е породено изключително от националното право, не би могло да постави под въпрос тълкуването на член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, дадено в точка 46 от настоящото решение. Впрочем от член 28, параграфи 2 и 3 от този регламент ясно следва, че когато са изпълнени предвидените в този член условия, държавите членки могат да задържат съответните лица дори преди да са отправили до замолената държава членка искане за поемане на отговорност или за обратно приемане, като следователно съобщаването на решението за прехвърляне не е необходима предпоставка за подобно задържане (вж. в този смисъл решения от 15 март 2017 г., Al Chodor, C-528/15, EU:C:2017:213, т. 25 и от 13 септември 2017 г., Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, т. 25—27, 30 и 31).

68 Следователно целта на Регламент „Дъблин III“ не само не е в противоречие с възприетото в точка 46 по-горе тълкуване, но дори е в негова подкрепа.

69 При все това въпросите на запитващата юрисдикция се отнасят не само до момента, в който трябва да бъде съобщено решението за прехвърляне, но и до момента, в който трябва да бъде прието.

70 В това отношение е вярно, че текстът на член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ се отнася до съобщаването на решението за прехвърляне, но не и до приемането му. При все това член 5, параграф 2, буква б) и член 5, параграф 3 от този регламент, уреждащи съответно условията, при които държавата членка, определяща компетентната държава членка, може да не проведе интервю с кандидата за закрила, и датата, на която следва да се проведе интервюто, предвиждат, че интервюто трябва да бъде проведено или на търсещия закрила трябва да бъде дадена възможност да предостави релевантните сведения, преди да бъде взето решението за прехвърляне съгласно член 26, параграф 1.

71 Освен това следва да се отбележи, че съгласно член 26, параграф 2, първа алинея от Регламент „Дъблин III“ решението за прехвърляне трябва да съдържа информация за съществуващите средства за правна защита, включително за правото да се изисква суспензивно действие, когато е необходимо, и за сроковете за използване на тези средства за защита и срока за осъществяване на прехвърлянето, като при нужда съдържа информация за това къде и на коя дата трябва да се яви съответното лице, ако то пътува до компетентната държава членка със собствени средства.

72 При все това, както отбелязва генералният адвокат в точка 44 от заключението си, тази информация по принцип зависи както от момента, в който замолената държава членка се произнася по искането за поемане на отговорност или за обратно приемане, така и от съдържанието на отговора — в съответствие с подробните правила в член 6 от Регламента за изпълнение — ако той е изричен.

73 Във всеки случай решението за прехвърляне не може да бъде противопоставено на съответното лице, преди да му бъде съобщено, като видно от изложените по-горе съображения, моментът, в който то трябва да бъде съобщено, е определен недвусмислено в член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“. От посоченото следва, че приемането на подобно решение, преди замолената държава членка да се е произнесла, дори и то да е съобщено едва след като тя се е произнесла, не може да способства нито за постигането на целта за бърза обработка на молбите за международна закрила, нито на целта да се гарантира ефективна съдебна защита на правата на съответните лица, тъй като жалбата срещу решението за прехвърляне неминуемо се подава, след като то е било съобщено (вж. в това отношение решение от 26 юли 2017 г., A.S., C-490/16, EU:C:2017:585, т. 54).

74 При това положение член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ също така не допуска решението за прехвърляне да бъде прието, преди замолената държава членка да се е произнесла изрично или имплицитно по искането за поемане на отговорност или обратно приемане.

75 От всичко изложено по-горе следва, че член 26, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държавата членка, която е приела друга държава членка за компетентна да разгледа молба за международна закрила съгласно установените в този регламент критерии и е отправила до нея искане за поемане на отговорност или за обратно приемане на лице по член 18, параграф 1 от посочения регламент, да приеме решение за прехвърляне и да го съобщи на лицето, преди замолената държава членка да се е съгласила изрично или имплицитно да изпълни това искане.

По съдебните разноски

76 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Член 26, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска държавата членка, която е приела друга държава членка за компетентна да разгледа молба за международна закрила съгласно установените в този регламент критерии и е отправила до нея искане за поемане на отговорност или за обратно приемане на лице по член 18, параграф 1 от посочения регламент, да приеме решение за прехвърляне и да го съобщи на лицето, преди замолената държава членка да се е съгласила изрично или имплицитно да изпълни това искане.

Подписи